

<ul style="list-style-type: none"> • Стицање знања о изводу функције и знања неопходних за испитивање и цртање графика једноставних функција 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинисати извод функције и приказивати његову геометријску интерпретацију • израчунавати извод функције по дефиницији • примењивати таблицу извода елементарних функција • израчунавати извод збира, разлике, производа и количника функција; • израчунавати извод сложене функције • израчунавати изводе другог, трећег и вишег реда елементарних и сложених функција • одређивати једначине тангенте и нормале кроз дату тачку са криве на дату криву • испитивати монотоност и екстремне вредности функције, на основу примене извода • испитивати конкавност и конвексност функције, на основу примене извода • испитивати и графички приказивати једноставне примере функција 	<ul style="list-style-type: none"> • Прираштај функције • Проблем тангенте • Појам и дефиниција извода функције • Теореме о изводу функције и примене • Изводи елементарних функција • Изводи сложених функција • Извод инверзне функције • Појам екстремне вредности функције • Други извод • Конвексност и конкавност, превојне тачке • Изводи вишег реда • Испитивање функција и цртање графика • Диференцијал, геометријска интерпретација, таблица 	<ul style="list-style-type: none"> • Повезати досадашња знања о једначини праве са знањем о изводима • Ставити нагласак на геометријску интерпретацију извода • Посебно избежбати монотоност и конвексност функције применом извода, пре детаљног испитивања функције • Инсистирати на што већем самосталном раду ученика • За обраду препоручених садржаја предлаже се 27 часова
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о интегралима и примена 	<ul style="list-style-type: none"> • примењивати таблицу основних интеграла • примењивати методу замене и парцијалне интеграције 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам примитивне функције и неодређеног интеграла • Особине неодређеног интеграла • Таблица основних интеграла • Методе замене • Метода парцијалне интеграције 	<ul style="list-style-type: none"> • Инсистирати на прецизности, тачности и систематичности у раду • За обраду препоручених садржаја предлаже се 10 часова
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о одређеном интегралу и примена 	<ul style="list-style-type: none"> • наводити особине одређеног интеграла • примењивати одређени интеграл на израчунавање површине и запремина 	<ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција и егзистенција одређеног интеграла • Особине одређеног интеграла • Њутн-Лајбницева формула • Неке примене одређеног интеграла- квадратура, кубатура 	<ul style="list-style-type: none"> • Инсистирати на разумевању одређеног интеграла и значају његове примене • За обраду препоручених садржаја предлаже се 10 часова
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања из комбинаторике 	<ul style="list-style-type: none"> • разликовати и препознавати варијације, пермутације и комбинације 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам и основна правила комбинаторике • Варијације без понављања • Варијације са понављањем • Пермутације без понављања • Пермутације са понављањем • Комбинације без понављања 	<ul style="list-style-type: none"> • Решавати различите комбинаторне проблеме из живота • За обраду препоручених садржаја предлаже се 8 часова
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о биномном обрасцу 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинисати биномни коефицијент и примењивати особине биномних коефицијената у решавању задатака • примењивати биномни образац 	<ul style="list-style-type: none"> • Биномни коефицијенти - особине • Биномни образац 	<ul style="list-style-type: none"> • За обраду препоручених садржаја предлаже се 8 часова

НАПОМЕНА: ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ 4 ПИСМЕНА ЗАДАТКА СА ИСПРАВКАМА ПЛАНИРАНО ЈЕ 12 ЧАСОВА.

ФИЗИКА

1. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Продубљивање разумевања о основним областима у класичној и модерној физици;
- Продубљивање разумевања о физици као фундаменталној науци, која омогућава разумевање света који нас окружује;
- Продубљивање разумевања о научном мишљењу и научним методама;
- Схватање физичке слике света;
- Схватање везе између физике, технологије, културе и друштвеног развоја.

2. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- Е. Даниловић, М.Распоповић, С.Боћин, Физика за први разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2000.
- Ј.Јањић, М.Павлов, Б.Радивојевић: ФИЗИКА за први разред средњег образовања и васпитања, Научна књига Београд 2000.
- М.Распоповић и др., Физика са збирком задатака и приручником за лабораторијске вежбе, за I разред четворогодишњих стручних школа Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1998.

– Група аутора: ФИЗИКА за други разред средњег образовања и васпитања, Научна књига Београд 2000.

– Група аутора: ФИЗИКА за трећи разред средњег образовања и васпитања, Научна књига Београд 2000.

– Наташа Чалуковић: Физика II, Збирка задатака за други разред гимназије, КРУГ, Београд, 2003.

– Наташа Чалуковић: Физика III, Збирка задатака за трећи разред гимназије, КРУГ, Београд, 2003.

– Група аутора: ФИЗИКА за четврти разред средњег образовања и васпитања, Научна књига Београд 2000.

– Наташа Чалуковић: Физика, Збирка задатака за четврти разред гимназије, КРУГ, Београд, 2003.

– Кварк медиа, Мултимедијални едукативни програми Физика 1 и 2 Мултисофт, Ужице 1999.

3. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Математика
- Основе електротехнике
- Стручни предмети

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74 часа

ЦИЉЕВИ	ИСХОДИ По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И ТЕМЕ	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА
<p>Оспособљавање ученика да</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасне место и значај физике за развој друштва • објасне појаве, промене, процесе и односе на основу закона, модела и теорија природних наука. • развијају логичко размишљање и расуђивање и познавање примене физичких закона и принципа у свету који нас окружује 	<ul style="list-style-type: none"> • објасни значај физике као фундаменталне науке и њен утицај на развој техничких наука и дисциплина; • образложи разлику између хипотеза, модела и теорија; • користи јединице основних и изведених величина у складу са Међународним системом јединица; • наведе разлику између физичких скаларних и векторских величина, као и примере за те величине; • објасни принцип крућног кретања и његове карактеристичне величине; 	<p>Увод</p> <ul style="list-style-type: none"> • Физика – област и природа научне дисциплине • Развој физике као науке и њен утицај на формирање и развој техничких наука • Физички огледи и закони. Физичке величине и формуле • Систематизација физичких величина (Међународни систем јединица) • Скаларне и векторске физичке величине • Основне операције са векторима: Сабирање и одузимање вектора на примеру физичких величина (брзина, убрзање, сила, вектор положаја), Скаларни и векторски производ вектора • Кружно кретање • Ротационо кретање чврстих тела • Угаони померај, угаона брзина • Угаоно убрзање • Равномерно убрзано ротационо кретање 	<ul style="list-style-type: none"> • Коришћење стручне литературе, шема, фолија за графоскоп, демонстрационих средстава, рад у кабинету за физику, коришћење едукативних програма на рачунару • Јасно и конкретно излагање градива са освртом на конкретне примере из свакодневног живота и праксе
	<ul style="list-style-type: none"> • објасни појам осцилација, њихов настанак и карактеристичне величине осцилаторног кретања (период, учестаност, амплитуда); • разликује слободне, принудне и пригушене осцилације; • објасни настанак електромагнетних осцилација и уочи њихову примену; • образложи појам резонанције и уочи њену примену у свакодневном животу; 	<p>Осцилације</p> <ul style="list-style-type: none"> • Осцилације у механици, хармонијске осцилације • Слободне, принудне, пригушене осцилације • Електромагнетне осцилације • Резонанција 	<p><u>Препоручени број часова по темама:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Увод у физику.....19 • Осцилације.....10 • Таласи.....25 • Оптика.....20
	<ul style="list-style-type: none"> • објасни појам таласа и њихов настанак; • објасни настанак електромагнетних таласа и разликује различите врсте електромагнетних таласа; • дискутује о примени електромагнетних таласа у свакодневном животу; • објасни принцип суперпозиције таласа; • разликује покретне од стојећих таласа; • наведе изворе звука и разлику између звука, тона и шума; • објасни основне карактеристике звука; • објасни појаву Доплеровог ефекта у акустици; • образложи појаве интерференције, дифракције и поларизације механичких таласа; 	<p>Таласи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Механички таласи, карактеристике, врсте, настанак • Електромагнетни таласи, карактеристике, врсте, настанак • Принцип суперпозиције таласа, покретни и стојећи таласи • Акустика, извори звука • Карактеристике звука • Доплеров ефекат у акустици • Интерференција таласа • Дифракција таласа • Поларизација таласа 	

<ul style="list-style-type: none"> • разликује преламање од одбијања светлости и објасни основне законитости преламања и одбијања светлости; • разликује огледало и сочиво и објасни основне законитости преламања кроз ове оптичке објекте; • објасни појаве интерференције, поларизације и дисперзије светлости 	Оптика <ul style="list-style-type: none"> • Извори светлости • Преламање светлости • Одбијање светлости • Огледала • Сочива • Интерференција светлости • Дифракција светлости • Поларизација светлости • Дисперзија светлости • Доплеров ефекат у оптици • Оптичка влакна 	
--	---	--

РАЧУНАРСКИ ХАРДВЕР

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I		148				148

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Оспособљавање ученика за препознавање врста, карактеристика и функција различитих рачунарских система
- Оспособљавање ученика да самостално склопи рачунар
- Осспособљавање ученика за тестирање хардвера и отклањање кварова

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: први

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Архитектура рачунара	36
Склапање рачунара	76
Тестирање хардвера	36

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Архитектура рачунара**

Трајање модула: **36 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Осспособљавање ученика за препознавање врста, карактеристика и функција различитих рачунарских система 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам рачунарског система; • наведе поделу рачунарског система; • опише фазе развоја рачунарских система и њихове специфичности; • разликује врсте рачунара и идентификује њихове карактеристике (PC, Lap-top,...); • анализира Вон-Нојманов модел рачунара; • опише блок шему и принцип рада рачунара; • објасни намену и функције компоненти рачунарског система; • дефинише појам хардвера и софтвера; • наброји елементе рачунарског хардвера; • опише и анализира блок шему централне јединице; 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам рачунарског система • Подела рачунарских система • Фазе развоја рачунарских система • Инструкције и програм • Архитектура рачунарског система • Основне компоненте рачунарског система • Појам хардвера и софтвера • Вон-Нојманов модел рачунара • Улога CPU вон-Нојмановом моделу • Улога меморија Вон-Нојмановом моделу • Компоненте рачунара • Улазно-излазни уређаји • Централна јединица рачунара • Произвођачи рачунара • Lap-top рачунари • Блок шема Lap-top рачунара 	<ul style="list-style-type: none"> • Овај модуле остварује са 36 часова теоретске наставе. • На почетку ученицима дефинисати рачунарски систем, поделу и фазе развоја. • Принцип рада рачунара анализирати и објаснити на блок шему Вон-Нојмановог модела рачунара. • Објаснити карактеристике савремених рачунара и њихову поделу (PC, Lap-top итд.) • Извршити поделу софтвера и објаснити намену сваког од њих • Набројати елементе рачунарског хардвера. • Објаснити ученицима блок шему централне јединице PC и Lap-top

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*	*	*	

Назив модула: **Склапање рачунара**Трајање модула: **76 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика да самостално склопи рачунар 	<ul style="list-style-type: none"> разликује облике и врсте кућишта и извора напајања и објасни њихове предности и недостатке; објасни улогу Power Good сигнала; врши избор одговарајућег кућишта на основу задате конфигурације; дефинише формате матичних плоча; наведе и објасни делове матичних плоча; угради матичну плочу у кућиште; објасни улогу CPU; наведе главне делове CPU и објасни њихову улогу; угради CPU на матичну плочу; дефинише примарни и секундарни пренос података; наведе улазно излазне преносне водове и опише њихове карактеристике; разликује врсте слотова и објасни њихове карактеристике; разликује врсте портова и уређаје који се на њих приључују; наведе поделу, параметре и опише карактеристике меморија; визуелно разликује меморијске модуле; угради меморијске модуле на матичној плочи; припреми тврди диск за примену и врши његову уградњу; припреми и угради CD, DVD; 	<ul style="list-style-type: none"> Кућишта врсте, намена и улога Појам напајања, врсте и карактеристике Конектори за напајање Напредно управљање напајањем Улога и функција матичне плоче Делови матичне плоче Чипови на матичној плочи Биос матичне плоче Магистрале и портови U-I слотови Инсталација и замена матичних плочи Дијагностика проблема везаних за матичну плочу Главни делови CPU и њихова улога Основне карактеристике и врсте процесора Улога хладњака Уградња процесора Дијагностика рада процесора Уградња хладњака Врсте преноса података Проблеми који настају при преносу података по преносним водовима Врсте интерфејса њихове карактеристике 	<ul style="list-style-type: none"> Овај модул се реализује у лабораторији. Пожељно је да сваки ученик има своје радно место. На сваком радном месту потребно је да постоји комплет алата и инструмената за склапање и тестирање рачунара. Показати ученицима што више врста кућишта и напајања и објаснити им њихове карактеристике. Вежбати затварање и отварање кућишта, скидање и монтажу предње маске. Ова вежбања урадити на што више различитих кућишта. Вежбати отварање и чишћење напајања, као и његову монтажу у кућиште. Прикључити напајање на извор електричне енергије и унимером мерити излазне напоне на конекторима. Објаснити улогу матичне плоче, нацртати њену блок шему.
	<ul style="list-style-type: none"> разликује врсте и објасни улогу видео адаптера; опише главне делове видео картице; угради видео картицу у централну јединицу; разликује врсте звучних картица; угради звучне картице у централну јединицу; идентификује врсте и карактеристике модема; угради модем у централну јединицу; угради мрежну картицу у централну јединицу; дефинише појам периферних уређаја; разликује врсте улазних уређаја за унос података; дефинише функцију и принцип рада тастатуре; повеже различите врсте тастатура на централну јединицу; објасни функцију и принцип рада миша; повеже различите врсте мишева на рачунара; разликује врсте излазних уређаја; повеже различите излазне уређаје са централном јединицом 	<ul style="list-style-type: none"> Прикључци дефинисани стандардом Повезивање одговарајућих уређаја на прикључке Меморије (RAM меморија, ROM меморија, KEŠ меморија, виртуелна меморија) Спољашне меморије (дискета, CD,CDRW, DVD, JetFlash, (Flash меморија, externa masovna меморија), хард диск, магнетна трака и касета. Правила уградње меморија Припрема меморија за уградњу Улазне јединице (функција, начин уношења података и комуникација) Повезивање улазних јединица са централном јединицом Објашњава функцију, начин приказивања и обраде података различитих излазних јединица Повезивање излазних јединица на централну јединицу 	<ul style="list-style-type: none"> Користити литературу произвођача матичних плоча. Објаснити начин означавања матичних плоча и вежбати на основу ознаке читање карактеристика плоча Показати ученицима визуелно све елементе матичне плоче Вежбати монтажу и демонтажу матичне плоче.(то урадити са што више различитих врста плоча) Објаснити улогу процесора. Објаснити карактеристике процесора и вежбати читање карактеристика из произвођачке литературе и ознака процесора.ознаке процесора тражити преко Интернета одговарајуће матичне плоче На основу Вежбати монтажу и демонтажу процесора на матичну плочу Објаснити значај RAM меморија. Показати различите модуле RAM меморија (DRAM, SDRAM, DDR...) и вежбати њихову уградњу.

			<ul style="list-style-type: none"> • Извршити припрему хард диска за уградњу и извршити уградњу. • Вежбати уградњу видео картице. • Вежбати монтажу и демонтажу осталих врста картица. • Вежбати повезивање преносних водова у централној јединици • Вежбати повезивање напајања на компоненте централне јединице. • Вежбати повезивање излазних и улазних уређаја • на централну јединицу
--	--	--	---

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*	*	*	

Назив модула: **Тестирање хардвера**Трајање модула: **36 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање ученика за тестирање хардвера и отклањање кварова 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише методе одржавања рачунара; • користи алат и инструменте за одржавање рачунара; • наведе најчешће кварове рачунара и објасни узроке њиховог настајања; • користи различите дијагностичке софтвере за тестирање рачунара; • користи различите дијагностичке хардверске картице; • прати развој нових дијагностичких софтвера; • тестира исправност рачунара, идентификује и отклања • грешке; • отклони и замени неисправне компоненте у рачунару. 	<ul style="list-style-type: none"> • Методе одржавања рачунара • Алати и инструменти за одржавање рачунара • Кварови код рачунара (карактеристике и манифестација) • Дијагностички софтвер (врсте и карактеристике) • Интернет (тражење потребних софтвера, преузимање софтвера и инсталација) • Тестирање рачунара • Дијагностика грешке • Замена неисправних компоненти 	<ul style="list-style-type: none"> • Модул тестирање рачунара изводи се у лабораторији са 10 радних места. На сваком радном месту мора да постоји рачунар, алат и инструменти за поправку рачунара. Сви рачунари треба да су повезани на интернет. • На почетку модула ученицима објаснити методе одржавања рачунара. • Упознати их са алатом и инструментима за одржавање рачунара. • Упознати их са пар дијагностичких софтвера за дијагностику рада рачунара. • Вежбати тражење нових дијагностичких софтвера и њихову примену. • Симулирати на рачунарима кварове напајања, матичне плоче, меморије, процесора, диска и осталих компоненти, и на вежбама тражити да ученици самостално открију квар и замене неисправну компоненту

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*	*	*	

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- Peter Norton, *Унутрашњост РС-а и Надградња и поправка РС-а*, SAMS Publishing
- Scott Mueller, *Надоградња и поправка РС-а*, QUE
- Stephen J. Bigelow, *Рецавање проблема, надградња и поправка РС-а*, Едиција: До краја До краја
- PC Press: www.pcpres.co.yu, Микро: www.mikro.co.yu, Свет компјутера: www.sk.co.yu

Издавачке куће:

- **Микро књига:** www.mikrokwiga.co.yu
- **ЦЕТ:** www.cet.co.yu
- **Компјутер библиотека:** www.kombib.co.yu

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА

- Рачунарски софтвер
- Мрежна опрема
- Основе електротехнике

ОСНОВЕ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ**1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ**

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	74	37				185
II	48	26				

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Стицање основних знања из области електростатике и једносмерних струја потребних за друге стручне предмете
- Стицање основних знања из области електромагнетизма, наизменичних струја и импулса потребних за друге стручне предмете

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Електростатика	18
Једносмерне струје	72
Електромагнетизам	21

Разред: **други**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Наизменичне струје	48
Импулси	26

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛАНазив модула: **Електростатика**Трајање модула: **18 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о електрицитету и електричним својствима материје, о електричном пољу, основним карактеристикама и појавама у електричном пољу, као и основним физичким величинама које карактеришу његово дејство • Стицање основних знања о паразитним капацитивностима и њиховим реалним величинама у пракси • Стицање знања из основа теорије мерења, о основним електричним мерним инструментима и методама мерења 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише основна и електрична својства материје и појам електрицитета; • објасни количину електрицитета, наелектрисано тело, начин деловања и јединице; • разликује проводнике, изолаторе и полупроводнике; • графички прикаже, објасни и израчуна поље и силу некој тачки поља; • разликује појмове електричног потенцијала и напона; • дефинише и израчунава капацитивност уопште, капацитивност два проводника и капацитивност плочастог кондензатора, капацитивност редне, паралелне и мешовите везе кондензатора; • објасни појам паразитне капацитивности; • објасни губитке у кондензатору и конструкцију и особине електролитских кондензатора; • објасни процес пуњења и пражњења кондензатора у колу једносмерне струје; • дефинише мерења у електротехници као и грешке при мерењу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Структура материје. • Појам наелектрисаног тела, количина електрицитета, дефиниција и јединице • Проводници, полупроводници и изолатори. • Силе у електричном пољу. Кулонов закон. • Појам електричног поља. Графичко приказивање електричног поља. Вектор електричног поља. • Електрични потенцијал. Електрични напон. Јачина хомогеног електричног поља • Појам капацитивности. Капацитивност два паралелна проводника. Капацитивност плочастог кондензатора. Паразитна капацитивност. • Губици у кондензатору. Кондензатори (електролитски, биполарни, ...). Старење кондензатора • Оптерећивање кондензатора • Редно, паралелно и мешовито везивање кондензатора. <p>Лабораторијске вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција мерења, грешке при мерењу • Очитивање аналогних мултиметара. Константа инструмента 	<ul style="list-style-type: none"> • На почетку наставе дати кратак увод у историјат развоја електротехнике. Структуру материје обрадити као наставак на претходно знање из физике и хемије. Електрично поље и појаве у њему обрадити првенствено графички, а затим математички обрадити законе и појаве у њему. • Уз обраду појава у електричном пољу кондензатора и њихових различитих веза радити једноставније задатке. • Простим примерима објаснити појам паразитних капацитивности. • При обради тема користити одговарајуће анимације са Интернета • Након теоријске обраде техничких карактеристика мерних инструмената: аналогних и дигиталних ученике треба научити да рукују инструментима, повезују их у електрична кола и правилно их читавају • Код мерења капацитивности демонстрирати утицај мерних каблова код мерења малих капацитета
	<ul style="list-style-type: none"> • објасни улогу инструмената и прибора у поступцима мерења и начин њиховог коришћења; • измери напон аналогним и дигиталним инструментом напуњеног електролитског кондензатора у електричном колу и ван кола. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мерење капацитивности дигиталним инструментом и специфичности при мерењу малих капацитивности. Мерење капацитивности електролитског кондензатора. Инструменти за брзу проверу електролитских кондензатора. 	<ul style="list-style-type: none"> • Посебну пажњу посветити мерењу електролитских кондензатора и њиховом старењу <p>Модул се реализује кроз: 12 часова теорије и 6 часова вежби</p>

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*			

Назив модула: **Једносмерне струје**Трајање модула: **72 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о једносмерној електричној струји, њеном дејству и њеним основним параметрима, о електричном колу и основним елементима које га чине • Стицање знања о основним законима електричног кола (Омов, I и II Кирхофов, Џулов закон) • Оспособљавање ученика за решавање простих и сложених електричних кола помоћу I и II Кирхофовог закона 	<ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам једносмерне струје, физички и технички смер струје, израчуна и објасни јачину и густину струје; • наводи и образлаже дејства електричне струје; • објасни елементе електричног кола, дефинише коло и услов да у колу буде струје; • дефинише, објасни и израчуна електричну отпорност; • анализира зависност отпорности од температуре; • разликује врсте отпорника; • дефинише, објасни и израчуна електричну проводност; • дефинише и примењује Омов закон као и први и други Кирхофов закон; • дефинише и примени Џулов закон, разликује и израчуна електричну снагу и рад; • израчуна еквивалентну отпорност редне, паралелне и мешовите везе отпорника; • објасни електромоторну силу генератора и разликује једносмерне изворе за напајање; • решава проста кола с једним генератором и једним пријемником и израчунава снагу генератора и снагу пријемника; • разликује режиме рада генератора; • објасни и решава проста кола помоћу уопштеног Омовог закона; 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам једносмерне електричне струје. • Дејства електричне струје. • Јачина, смер и густина струје. • Појам електричног кола. Елементи електричног кола. • Први Кирхофов закон • Електрична отпорност. Отпорност проводника. • Зависност отпорности од температуре. Електрична проводност • Омов закон • Џулов закон • Везивање отпорника и еквивалентна отпорност • Електромоторна сила генератора. • Врсте једносмерних извора за напајање. • Просто коло са једним генератором и једним пријемником • Режији рада генератора • Просто електрично коло са више генератора и пријемника • Напон између две тачке и потенцијал тачака у колу. • Електричне силе у колу. Други Кирхофов закон • Решавање сложених кола 	<ul style="list-style-type: none"> • На почетку овог поглавља објаснити физичку суштину струје, физички и технички смер, позитивну и негативну струју, итд. • Електрично коло упоредити са неким механичким системом у којем се врши двострука конверзија енергије, где се енергија непоходна за директну употребу (на пример потенцијална енергија воде) претвара у електричну, затим преноси проводницима до потрошача и ту се претвара у енергију погодну за коришћење (на пример у светлосну) • Уз стандардне јединице за специфичну отпорност дати и вредност са површином пресека израженим у mm² • Уз електричне силе у колу увек дати њихов смер у односу на смер струје; у овом случају дати и смер напона на отпорнику
	<ul style="list-style-type: none"> • израчуна напон између две тачке и потенцијал тачака у колу; • дефинише и решава сложено коло помоћу првог и другог Кирхофовог закона; 		<ul style="list-style-type: none"> • Други Кирхофов закон дати као општи закон равнотеже сила и применити га на електрично коло или контуру • Приликом обраде једносмерних струја радити једноставније задатке.
<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање ученика да рукују, правилно повезују и читавају аналогне и дигиталне инструменте и мере основне величине у колу једносмерне струје 	<ul style="list-style-type: none"> • опише и примени мерење јачине једносмерне струје; • опише и примени мерење величина дигиталним мултиметром; • измери отпорност; • мери електрични рад и снагу помоћу амперметра и волтметра; • провери Омов закон; • провери први и други Кирхофов закон; • изведе израз за израчунавање напона на отпорнику у делитељу напона; • сними зависност отпорности потенциометра од угла и графички прикаже карактеристику потенциометра 	<p>Лабораторијске вежбе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мерење јачине струје аналогним инструментом • Мерење дигиталним мултиметром • Мерење отпорности • Мерење рада и снаге помоћу амперметра и волтметра • Провера Омовог закона • Провера првог Кирхофовог закона; коло са два паралелно везана отпорника • Провера првог Кирхофовог закона; коло са више паралелно везаних отпорника • Провера другог Кирхофовог закона; коло са два редно везана отпорника • Провера другог Кирхофовог закона; коло са више редно везаних отпорника • Делитељ напона са фиксним отпорницима • Променљиви отпорник у колу једносмерне струје 	<ul style="list-style-type: none"> • Велику пажњу посветити универзалном инструменту као највише коришћеном мерачу електричних величина • Вежбе организовати тако да се одељење дели на две групе • По могућности, у једном термину радити једну вежбу • Једна вежба се ради два спојена – школска часа и за то време треба да се ураде сва мерења и обраде резултати • У лабораторији треба да буде довољно радних места да за једним столом буду два до три ученика • Модул се реализује кроз: 48 часова теорије 24 часова вежби

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*			*	*	*	*	*		

Назив модула: **Електромагнетизам**Трајање модула: **21 час**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Стицање основних знања о магнетним својствима материје, магнетном пољу, електромагнетизму и његовој практичној примени 	<ul style="list-style-type: none"> објасни појам магнета и магнетног поља; графички представи магнетно поље и да га објасни; израчуна магнетно поље од струје у правом проводнику; објасни магнетна својства материје и поделу магнетних материјала, а нарочито феромагнетних материјала; дефинише магнетни флуks и да густину флуksа повеже с магнетном индукцијом; објасни магнећење феромагнетних материјала и магнетни хистерезис; израчуна и објасни магнетну индукцију струје у правом проводнику и да одреди њен смер; објасни магнетну индукцију у навојку и навоју и одреди њен смер; објасни Ленцов закон и његову примену код правог проводника, навојка и навоја у магнетном пољу; одреди смер индуковане електромоторне силе; објасни самоиндукцију и коефицијент самоиндукције; израчуна индуктивност навоја; објасни узајамну индукцију; објасни појам оклопљавања, односно фарадејевог кевеза; 	<ul style="list-style-type: none"> Појам магнетног поља. Графичко представљање магнетног поља. Магнетна својства материје. Магнетна индукција. Магнетна пропустљивост. Флуks вектора магнетне индукције. Магнећење феромагнетних материјала. Магнетни хистерезис. Магнетно поље струје у проводнику. Магнетно поље струје у навојку и навоју. Електромагнетна индукција. Ленцов закон. Индукована електромоторна сила у проводнику. Индукована електромоторна сила у навојку и навоју. Сопствено магнетно поље. Сопствени флуks. Коефицијент самоиндукције (индуктивност). Електромоторна сила самоиндукције. Међусобна индукција. Електромоторна сила међусобне индукције. Електромагнетни оклопи и екранизација проводника. Оклопљавање помоћу магнетних и немагнетних материјала. 	<ul style="list-style-type: none"> Појам магнетног поља такође обрадити ослањајући се на претходно знање из основне школе. По могућности показати њен облик помоћу гвоздене пиљевине. Смерове величина у магнетизму приказивати помоћу правила десне и леве руке или десног или левог завртња. Уз индуковану електромоторну силу дати и смер механичке силе која потиче од индуковане струје, а уз електромагнетну силу објаснити индуковану електромоторну силу која се у електромотору назива контаелектромоторна сила. Појам индуктивног преноса енергије објаснити на примеру два паралелна проводника. Оклопљавање такође објаснити примером два проводника и препреком између њих у случајевима када је препрека од магнетног и немагнетног материјала.
<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са експериментом који доказује постојање и утицај електромагнетног поља 		Лабораторијске вежбе: <ul style="list-style-type: none"> Стални магнети. Електромагнети - релеа. Електромагнетно поље и оклопи од магнетног и немагнетног материјала Сметње у проводнику услед самоиндукције - ефекат бобина 	<ul style="list-style-type: none"> Модул се реализује кроз: 14 часова теорије и 7 часова вежби

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*		*	

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- Пироћанац Милосава – *Основе електронике за први разред електроничке школе* (четворогодишње образовање)
- Р. Опачић: *Основе електронике за други разред електроничке школе*
- Д. Мартиновић: *Електрична мерења*

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА

- Физика
- Математика

РАЧУНАРСКИ СОФТВЕР**1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ**

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I		148				148

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Стицање основне рачунарске писмености и оспособљавања ученика за коришћење рачунара у даљем школовању и будућем раду-Оспособљавање ученика за коришћење оперативних система
- Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста
- Оспособљавање ученика за коришћење програма за рад са табелама
- Оспособљавање ученика за коришћење програма за израду презентација
- Оспособљавање ученика за коришћење Интернета

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Оперативни систем Windows	36
Рад са текстом	36
Рад са табелама	24
Програм за презентације	10
Интернет	42

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛАНазив модула: **Оперативни систем Windows**Трајање модула: **36 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за коришћење оперативних система 	<ul style="list-style-type: none"> разликује врсте софтвера; дефинише оперативни систем, наведе његове главне функције и објасни структуру; користи интерфејс оперативног система Windows; ради са прозорима; ради у Windows Explorer-у; користи Control Panel; инсталира програме; објасни структуру организације података на диску; ради са датотекама и фасциклама (креирање новог објекта, копирање и премештање, брисање, промена назива); користи додатне програме (бележница, цртање, игре, калкулатор,...); инсталира нове периферне уређаје; објасни начин записивања и очитивања података на диску, дискети и оптичком диску; разликује CD-R и CD-RW; одржава дискове; врши оптимизацију и одржава оперативни систем. 	<ul style="list-style-type: none"> Функције и структура оперативног система Основни појмови (датотека, фасцикла, икона, пречица, прозор, мени) Употреба миша и тастатуре Покретање апликација Рад са прозорима Компоненте прозора и њихова улога Хијерархијска организација података на диску Рад са датотекама и фасциклама (креирање новог објекта, копирање и премештање, брисање, промена назива) Коришћење додатних програма (бележница, цртање, игре, калкулатор,...) Рад са спољашњим меморијама (flesh меморија, CD, дискете...) Подешавање параметара радног окружења Одржавање система 	<ul style="list-style-type: none"> Посебну пажњу треба посветити поступцима рада у графичком окружењу, а нарочито коришћењу миша, раду са прозорима, покретању више апликација истовремено и размени података. У циљу увежбавања ученика у раду са мишем и тастатуром треба омогућити покретање и коришћење „игрица“, као и стандардних програма: Calculator, Paint и других Објаснити и организацију података на диску, као и начин рада са CD медијумима (читање и нарезивање диска, разлику између CD-R и CD-RW дискова,) и дискетама (форматирање, копирање садржаја, брисање, преименовање).

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*		*		*				*	

Назив модула: **Рад са текстом**Трајање модула: **36 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за рад са програмима за обраду текста 	<ul style="list-style-type: none"> инсталира и покреће програм за обраду текста; подешава изглед основног прозора; ради са документима; подешава изглед и величину стране и маргине; уноси и коригује текст; форматира текст; ради са блоковима; ради са више докумената; штампа документе; ради са табелама; ради са сликама и објектима; црта у текстпроцесору. 	<ul style="list-style-type: none"> Основни појмови (пасус, маргина, фонт, заглавље, подножје) Структура текста Подешавање радног окружења Припрема за писање текста Уношење текста Учитавање документа и измене у документу Чување документа Затварање документа Рад са блоковима (означавање, копирање, исечање, лепљење) Обликовање документа. Стили Рад са више докумената Набрајање у тексту Обележавање страница Креирање заглавља и подножја Фусноте Рад са табелама Уметање слика у текст Претходни преглед и штампање документа 	<ul style="list-style-type: none"> Обратити пажњу на основне појмове коришћене у обради текста, као и значају уочавања структуре текста. Објаснити значај подешавања радног окружења и одговарајућих припрема при уношењу текста. Практичну реализацију програма илустровати програмом MS Word При реализацији појединих операција ученицима скренути пажњу на оне које су општег карактера и исте у готово свим савременим програмима, као на пример за отварање, затварање и чување докумената, рад са блоковима (копирање, исечање, лепљење).

			<ul style="list-style-type: none"> • При дефинисању сваке појединачне команде, обавезно дати и њен превод на енглески језик. • Ученици треба да схвате принципе рада у графичком окружењу • Довољно је да знају да нека команда постоји и како и где могу да је пронађу
--	--	--	--

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*			

Назив модула: **Рад са табелама**Трајање модула: **24 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање ученика за коришћење програма за рад са табелама 	<ul style="list-style-type: none"> • инсталира и покрене програм за рад са табелама; • подеси радно окружење; • подеси радну свеску, радни лист и прозор; • упише податак у ћелију и креће се по ћелијама; • проналази и замењује текст; • форматира ћелије, мења боју позадине и текста, оквири ћелије, премешта их и копира; • уклања, умеће, сакрије и мења величину редова и колона и спаја ћелије; • користи различите типове података; • користи формуле и функције <ul style="list-style-type: none"> – сабирање, одузимање, множење и дељење – минимум и максимум – средња вредност – рад са процентима – копирање формула – функција услова (IF) – сортирање, филтрирање; • креира графиконе; • отвори нов и учита постојећи документ; • штампа документ; 	<ul style="list-style-type: none"> • Инсталација и покретање програма • Подешавање радног окружења • Подешавање изгледа стране • Уношење података у табелу и манипулација подацима • Трансформације табеле • Чување документа • Обликовање табеле • Манипулација радним листовима • Коришћење формула и функција • Графички приказ података (типови, креирање и измена графикона) • Штампање документа 	<ul style="list-style-type: none"> • Практичну реализацију програма илустровати програмом MS Excel • Истаћи разлике у односу на табеле у програмима за обраду текста • Корисно је стално наглашавати да су многе операције општег карактера и исте у готово свим савременим програмима • Инсистирати на повезаности између различитих података унутар табеле и значају и примени формула и функција

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*			

Назив модула: **Програм за презентације**Трајање модула: **10 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за рад са програмима за израду презентација 	<ul style="list-style-type: none"> инсталира и покрене програм за израду презентација; подеси радно окружење; отвори и сними презентацију; изради нову презентацију; примењује шаблоне; мења позадине слајда; подешава графичке елементе; користи додатне графичке елементе (ClipArt); користи анимације и мултимедију; мења редослед слајдова; користи и подешава Slide Show; покрене презентацију; штампа презентацију; 	<ul style="list-style-type: none"> Основни појмови (презентација, уређаји за презентацију) Припреме за израду презентације Појам слајда Организација слика Текстуални део презентације Додавање, брисање и сакривање слајдова Ефекти прелаза између слајдова Промена редоследа слајдова Приказивање презентације Чување презентације Штампање презентације и радног материјала 	<ul style="list-style-type: none"> Практичну реализацију програма илустровати програмом MS PowerPoint Инсистирати на улози презентације у друштву, а посебно у образовању Подстицати код ученика креативност Захтевати од ученика да свако изради и изложи своју презентацију водећи рачуна о најважнијим правилима (проба, трема, провера опреме, изглед презентатора, држање и начин обраћања)

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*		*	

Назив модула: **Интернет**Трајање модула: **42 часа**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за коришћење Интернета 	<ul style="list-style-type: none"> објасни начин функционисања Интернета; припреми рачунар за прикључење на Интернет; креира конекцију за повезивање на Интернет; се повеже на Интернет; користи Internet Explorer <ul style="list-style-type: none"> користи додатне опције www сними презентацију сними слике са презентације користи приступ омиљеним страницама (Favorites) користи листу посећених страна (History) користи додатне опције; користи Интернет претраживаче; користи програм Outlook Express <ul style="list-style-type: none"> користи E-mail сервисе креира налог пошаље електронску пошту прими електронску пошту креира електронску пошту са прилогом одговори на поруку брише поруке; дискутује о правилима лепог понашања на Интернету; дискутује о сигурности при коришћењу Интернета и начинима заштите; користи програм Opera (снимање учитане стране, снимање слика, опера и e-mail, слање e-maila, примање e-maila); користити IRC, ICQ ... 	<ul style="list-style-type: none"> Развој Интернета Адресе и протоколи Приступ Интернету Сервиси Интернета (WWW, e-mail, FTP, IRC...) Електронска пошта Структура електронског писма WWW Хипертекст, мултимедија и хипермедиа URL Програми за навигацију <ul style="list-style-type: none"> Отварање Web страна Снимање Web страна, снимање слика Пребацивање садржаја Web стране у текст процесор . Штампање. Коришћење претраживача Програми за електронску пошту <ul style="list-style-type: none"> Покретање програма Делови прозора Постављање електронске адресе Пријем и слање електронске поште Пријем и слање електронске поште са прилогом Прављење и коришћење адресара 	<ul style="list-style-type: none"> Посебну пажњу посветити претраживању Интернета коришћењем различитих претраживача, као и снимању пронађених појмова или програма на неки од медијума за њихово складиштење. Ученике оспособити за основно коришћење електронске поште

Препоручени начини оцењивања модула

усмено излагање	тест	есеј	домаћи задатак	писмени задатак	активност на часу	праћење практичног рада	дневник рада	тест практичних вештина	самостални практични рад	графички рад
*	*				*	*	*		*	

5. ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕДМЕТА

- Никола Клем, Рачунарство и информатика за први разред средње школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд
- Никола Клем, Рачунарство и информатика за други разред гимназије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд

6. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА

- Рачунарски хардвер
- Оперативни системи

МРЕЖНА ОПРЕМА**1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ**

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I		3				111

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Оспособљавање ученика за постављање ТТ инсталација
- Оспособљавање ученика за постављање пасивне мрежне опреме

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: први

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Постављање тт инсталација	67
Жични преносни медијуми	44

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: Постављање ТТ инсталација

Трајање модула: 67 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> оспособљавање ученика за заштиту животне околине и примену мера заштите на раду Оспособљавање ученика за коришћења стандарда, норматива, каталога као и техничко технолошког упутства Оспособљавање ученика за постављање ТТ инсталација. Развијање способности и навика ученика за организацију рада и рационално коришћење енергије и материјала Развијање прецизности и педантности код ученика 	<ul style="list-style-type: none"> да примени мере заштите на раду и заштите животне околине; пружи прву помоћ унесређеном од удара електричне енергије; да објасни карактеристике метала и легура, као што су гвожђе, челик, бакар, алуминијум, бронза; да разликује изолациони материјал: пергилак, крилит, гума, прешпан пвц; да препозна и користи грађевинске материјале за завршне радове у грађевинарству: песак, цемент, гипс, глет масе и др; препознаје по величини, намени и примени разне навртње и завртње; користи алат за обележавање: обележиваче, лењире, шестаре; користи мерни алат: помично мерило, микрометар, дубиномер, чврста мерила (шаблоне) електронске мераче дужине; чита техничко-технолошко упутство; обележава предмет рада; рукује машинским ручним алатом (бушилице, тестере, турпије, чекићи, кључеви итд.) при сечењу, бушењу, растављању и састављању склопова; користи адекватан алат при штемовању, уклапању у зидове и бетон, полагању ребрастих цеви и дозни, и поправци оштећених грађевинских површина; одржава радионички алат; разликује симболе у електротехничкој документацији; 	<ul style="list-style-type: none"> мере заштите на раду мере заштите животне околине заштитна опрема утицај електричне енергије на човека пружање прве помоћи техничке карактеристике материјала полупроизводи и производи који се користе у машинству и грађевинарству (плоче, лимови, траке, профили, цеви, песак, гипс, цемент и др). радионички алат грађевински алати који се користе за извођење ТТ инсталација машински ручни алат: бушилице, тестере, турпије, чекиће, кључеве итд алат за мерење: помично мерило, микрометар, дубиномер, чврста мерила (шаблоне) електронске мераче дужине 	<ul style="list-style-type: none"> користити закон и правилнике заштите на раду користити правилник о противпожарној заштити демонстрирати пружање прве помоћи демонстрирати употребу заштитне опреме користити стручну литературу користити стандарде, прописе и каталоге користити узорке метала, легура и изолационог материјала демонстрирати методе радионичког испитивања механичких и технолошких својстава материјала демонстрирати рад са цементом, гипсом и другим грађевинским материјалима демонстрирати рад са ручним машинским алатима демонстрирати рад са вибрационом бушилицом и другим ручним алатима који се користе у грађевинарству користити стручну литературу користити каталоге произвођача уређаја и алата демонстрирати употребу уређаја и алата